UDK 614.2:618(497.11)(091)
COBISS.SR-ID 221171980

ISSN 0350-2899. - God. 40, br. 4 (2015), str. 294-303.

ISTORIJAT GINEKOLOŠKO-AKUŠERSKE SLUŽBE U ZAJEČARU DO 2015. GODINE

HISTORICAL DEVELOPMENT OF THE GYNECOLOGY AND OBSTETRICS DEPARTMENT IN ZAJECAR UP TO 2015

Vera Najdanović Mandić (1), Dragana Živković (2), Aleksandar Aleksić (3)

(1) ZDRAVSTVENI CENTAR ZAJEČAR, DISPANZER ZA ŽENE (2) TEHNIČKI FAKULTET BOR,
(3) ZDRAVSTVENI CENTAR ZAJEČAR, INTERNISTIČKA SLUŽBA

Sažetak: Davne 1868. godine je otvorena prva bolnica u Zaječaru, koji je tada imao 3 500 stanovnika. Tri godine kasnije, 1871. u Zaječar dolazi i radi Stevan Mačaj, kao okružni fizikus i prvi ginekolog-akušer na ovom prostoru. Grad se širi, broj stanovnika raste na 9 000, kao i njihove potrebe za lečenjem. Kapacitet bolnice se uvećava. Izgradnja namenskog objekta za novu bolnicu počinje 1906. godine, i to na sadašnjoj lokaciji, gde je na drugom spratu izdvojeno porodilište. U bolnici su radile četiri babice (Sofija Dragutinović, Julijana Nađ Timić, Jelena Janković, Marija Milosavljević). Od 1924. godine dr Stavra Hristić radi kao šef ginekološkog odeljenja. Od 1935. do 1958. godine za šefa ginekološko-akušerske (GA) službe u Zaječaru dolazi dr Krunoslav Popović. Godine 1953. odlukom Ministarstva zdravlja Srbije, bolnica u Zaječaru postaje bolnica prve kategorije. Odvaja se akušerstvo od ginekologije i zauzima ceo jedan sprat bolnice. Primaju se novi lekari: 1955. dr Mileva Veličković, 1957. dr Radoslav Paunović i 1958. dr Stanoje Pavlović. Tokom šezdesetih godina GA služba se dalje širi i primaju se novi lekari: dr Miodrag Jelenković – 1963, dr Todor Živković – 1964, dr Jovan Vasiljević – 1965. Godine 1967. godine GA odeljenje dobija zaseban objekat, dvospratnu zgradu, u kojoj je i danas. Ima sopstvenu operacionu salu sa novom opremom. Odeljenje dobija i kolposkop, opremu za citodijagnostiku, kardioklograf. Tokom sedamdesetih godina započinje se sa organizovanim sistematskim pregledima žena, a postoji podatak da je 1971. pregledano oko 10 500 žena, od 25 do 65 godina starosti, što je tada bio najveći broj pregledanih žena na području Srbije. Ili sedamdesetih godina, u saradnji sa Medicinskim fakultetom u Nišu i Zavodom za tehničku saradnju sa inostranstvom, organizuje se bolnica u Zuari, u Libiji, pa deo kadrova odlazi da radi u toj bolnici. Dolaze novi, mladi lekari: dr Vencislav Milavec – 1971, dr Biljana Mikijeljević – 1973, dr Slavka Jovanović – 1976. i dr Slobodan Miloševića – 1977. Godine 1980. počinje da radi novi Dom zdravlja u Zaječaru i Dispanzer za žene. Tu se rade sistematski pregledi radi ranog otkrivanja karcinoma kod žena, savetovalište za trudnice, sterilitet, kontracepciju, patronaža odojčadi i babinjara, redovni specijalistički pregledi i drugi ambulantni poslovi. Posebna pažnja je posvećena razvoju citološke dijagnostike. Primaju se novi lekari i šalju na stručno osposobljavanje. U GA službu dolazi nova generacija lekara: dr Slobodan Žikić – 1982, dr Vera Najdanović – 1985, dr Ljubica Milošević – 1988. i dr Nada Jovanović – 1989. Prvi ultrazvučni aparat u zaječarskoj bolnici je bio u sklopu Radiološke službe od 1984. godine. Koristili su ga i ginekolozi dok nisu dobili svoj aparat u Dispanzeru za žene 1998. Od tada, svi lekari tokom specijalizacije edukuju se za ultrazvučnu dijagnostiku. Služba se i dalje kadrovski jača; dolaze: dr Zoran Roško – 1990, dr Dragoslav Kalinović – 1994, dr Branko Ivković – 1995, dr Biljana Popović – 1995, dr Mirko Trailović – 2000. i dr Zoran Radivojević – 2008. Rad GA službe tokom 2008. godine trpi značajne promene, uslovljene zakonskim regulativama u zdravstvu koje zahtevaju odvajanje primarne od sekundarne zdravstvene zaštite. Nezaovoljstvo novonastalim stanjem dovelo je 2009. do kadrovskog osipanja u Službi i odlaska troje specijalista srednje i mlađe generacije. Od preostalih lekara, troje je bilo starije od 60 godina, te se primaju novi specijalizanti: dr Žaklina Savić Mitić – 2009, dr Ivan Čikarić i dr Mladen Jolić – 2010, i dr Maja Cukić – 2012.

Cljučne reči: ginekološko-akušerska služba Zaječar, istorijat, lekari.

Summary: The first hospital in Zajecar was opened in 1868. The population of Zajecar at that time was only 3,500. Three years later, in 1871, Stevan Mačaj began to work in Zajecar as a district physician and the first gynecologist/obstetrician in this region. As the town developed and grew, the population increased to 9,000 people, and consequently the people's needs for treatment also grew. The construction

Adresa autora: Vera Najdanović Mandić, ZC Zaječar, Dispanzer za žene, Rasadnička bb, 19000 Zaječar, Srbija.
E-mail: veranajdanovicmandic@gmail.com

Rad primljen: 1. 3. 2015. Rad prihvaćen: 28. 9. 2015. Elektronska verzija objavljena: 29. 2. 2016.

www.tmg.org.rs

works for a new hospital began in 1906 at the same place where the Centre is today; the second floor was planned for an OB/GYN area. There were four midwives working at the hospital then (Sofija Dragutinović, Julijana Nađ Timička, Jelena Jankovička, Marija Milosavljevička). Dr. Stavra Hristić started working as head of the OB/GYN department in 1924. From 1935 to 1958 dr. Krunoslav Popović was the head of the department. In 1953 Zajecar hospital was awarded the first category hospital by the Ministry of Health of Serbia. Obstetrics was separated from gynecology and now occupied a separate hospital floor. New doctors were employed: dr. Mileva Veličković in 1955, dr. Radoslav Paunović in 1957 and in 1958 dr. Stanoje Pavlović. During the 1960s the gynecology and obstetrics department was extended and new doctors employed: dr. Miodrag Jelenković in 1963, dr. Todor Živković in 1964, dr. Jovan Vasiljević in 1965. In 1967 the department was placed in a separate two-floor building in which it still operates today. It had its own newly equipped operating theatre, a colposcope, equipment for cytological diagnostics, and a cardiokograph. During the 1970s organized checkups for women were introduced for the first time and in 1971 around 10,500 women, aged 25-65, were examined, which at that time was the largest number of women who had a checkup in Serbia. The 1970s also saw the opening of Zvara Hospital, Lybia which was a joint venture among Zajecar Hospital, the Medical Faculty of Nis and the Institute for Technical Cooperation with Foreign Countries, when a number of doctors left for Lybia. This period saw new doctors among whom were: dr. Vencislav Milavec in 1971, dr. Biljana Mikijeljević in 1973, dr. Slavka Jovanović in 1976 and dr. Slobodan Milošević in 1977. Then in 1980 a new facility was built – it was a new Community Health Care Centre in Zajecar with a new department that provided health care service to women. Besides the regular services such as prenatal care, infertility services, birth control (contraception and fertility control), certified nurse-midwifery care, routine gynecologic wellness exams and other office works, it was in this department that regular checkups were organized with the aim of finding cancer at an early stage. Special attention was paid to the development of cytological diagnostics. New doctors were employed and trained. The OB/GYN department welcomed a new generation of doctors: dr. Slobodan Žikić in 1982, dr. Vera Najdanović in 1985, dr. Ljubica Milošević in 1988 and dr. Nada Jovanović in 1989. The first office ultrasound in Zajecar hospital was within the Radiology department (since 1984) and it had been used by the OB/GYN department's doctors until the department got its own in 1998. Since then all the doctors have been educated for ultrasound diagnostics there. The personnel employed in the 1990s include: dr. Zoran Roško in 1990, dr. Dragoslav Kalinović in 1994, dr. Branko Ivković in 1995, dr. Biljana Popović in 1995, dr. Mirko Trailović in 2000 and dr. Zoran Radivojević in 2008. In the following period the OB/GYN department's work underwent significant changes due to the new regulations required by the law which distinguished primary from secondary health care. The overall dissatisfaction was so overwhelming that in 2009 three doctors quit their jobs. Three of the remaining doctors were older than 60 so several people taking an internship were employed: dr. Žaklina Savić Mitić in 2009, dr. Ivan Čikarić and dr. Mladen Jolić in 2010, and dr. Maja Cukić in 2012.

Key words: Zajecar Gynecology and Obstetrics Department, historical development, doctors

Danas je teško zamisliti bolnicu smeštenu u privatnoj kući sa samo 20 postelja. Upravo je tako bilo davne 1868. godine, kada je otvorena prva bolnica u Zaječaru, koji je tada imao 3 500 stanovnika. Tri godine kasnije, 1871. u Zaječar dolazi i radi Stevan Mačaj, kao okružni fizikus i prvi ginekolog-akušer na ovom prostoru [1].

Dr Stevan Mačaj (slika 1), rođen je 1823. godine u Budimu; magistrirao je hirurgiju i akušerstvo. Od 1854. je doktor medicine. To je prvi ginekolog na ovom prostoru. U Zaječaru radi 14 godina, od 1871. do svog penzionisanja 1885. Osnivač je SLD u Zaječaru [1].

Grad se širi, broj stanovnika raste na 9 000, kao i njihove potrebe za lečenjem. Kapacitet bolnice se uvećava, te mora da se seli

više puta. Konačno, izgradnja namenskog objekta za novu bolnicu počinje 1906. godine, i to na sadašnjoj lokaciji, gde je na drugom spratu izdvojeno porodilište. Kada je počela da radi, to je bila najuređenija bolnica u Kraljevini Srbiji, sa kupatilima i vodovodom. Imala je 300 postelja. U bolnici su radile četiri babice (Sofija Dragutinović, Julijana Nađ Timić, Jelena Janković, Marija Milosavljević). Između dva svetska rata, od 1924. godine, dr Stavra Hristić radi kao šef ginekološkog odeljenja. Postoji podatak da je, neko vreme, pre njega, šef bila dr Ljubica Magazinović [1].

Dr Stavra Hristić (slika 2) je prvi specijalista za GA. Studije medicine je završio u Nansiju, a specijalizaciju u Beogradu. Pored lekarske prakse, dr Hristić je, zajedno sa dr

Ljubicom Magazinović, bio i predavač

Medicinske škole za babice u Beogradu [2].

Slika / Image 1. Dr Stevan Mačaj.

Slika / Image 2. Dr Stavra Hristić.

Slika / Image 3. Osoblje bolnice u Zaječaru iz 1945. godine – dr Krunoslav Popović u donjem redu, prvi sa desne strane. / Staff of the Hospital in Zajecar in 1945 – dr Krunoslav Popović in the bottom row, first from the left

Od 1935. godine za šefa GA u Zaječaru dolazi dr Krunoslav Popović (slika 3), koji tu ostaje 23 godine, do 1958, kada odlazi za Beograd. Dr Popović je obavljao i funkciju upravnika bolnice u Zaječaru [1].

Drugi svetski rat je ruinirao bolnicu. Posledice su bile takve da se drugi sprat, gde se nalazila GA služba, nije mogao koristiti, jer je prokišnjavao. GA se spušta na prvi sprat, koji deli sa internim odeljenjem. Vremenom je bolnica popravljena i 1951. godine se GA služba vraća na drugi sprat, koji sada deli sa pedijatrijom. 1953, odlukom Ministarstva zdravlja Srbije, bolnica u Zaječaru postaje bolnica prve kategorije. Odvaja se akušerstvo od ginekologije i zauzima ceo sprat bolnice. Primaju se novi lekari: 1955. dr Mileva Veličković, 1957. dr Radoslav Paunović i 1958. dr Stanoje Pavlović [1, 3].

Prim. dr Mileva Veličković (slika 4) rođena je 1923. godine u Valjevu. Studije medicine završila je u Beogradu 1953. i odmah dolazi u Zaječar. Specijalizaciju iz ginekologije

započinje 1955. i završava je u Beogradu 1959. Dugo je bila jedina žena ginekolog na teritoriji Timočke krajine. U GA službi ostaje do penzionisanja 1989. Dugogodišnji je rukovodilac akušerskog odeljenja. Predavala je u srednjoj medicinskoj školi u Zaječaru. Ima veći broj objavljenih i saopštenih stručnih radova iz oblasti GA, na osnovu čega je dobila i zvanje primarijusa. Dobitnik je Ordena rada sa srebrnim zracima i Nagrade oslobođenja grada Zaječara 1971. (iz svedočenja člana porodice – ćerka).

Prim. dr sci. Radoslav Paunović (slika 5) rođen je 1926. godine u selu Vučići kod Kragujevca. Školovao se u Kragujevcu, a Medicinski fakultet u Beogradu završio je 1955. Po dolasku u Zaječar najpre započinje specijalizaciju iz hirurgije. Zbog potreba bolnice 1957. prelazi na GA odeljenje. Specijalizaciju je završio 1961. u Beogradu; 1964. postaje načelnik GA službe, u 38. godini, a 1965. dobija zvanje primarijusa. Usavršavao se u Francuskoj, odakle donosi nova znanja i tehnike (Fanenštilov

rez, izbacio je iz upotrebe kopčice i uveo ušivanje koncem, itd.). 1978. postaje doktor medicinskih nauka, jedini u Srbiji u to vreme van fakultetskih centara. Dvanaest godina je predavao i u srednjoj medicinskoj školi u Zaječaru. Objavio je 120 radova u Timočkom glasniku i 145 raznih rasprava u stručnim časopisima. Izvršio je ukupno 8 229 operacija.

Četrnaest godina je bio na raznim odgovornim rukovodećim funkcijama, a načelnik službe bio je 24 godine, do 1988. Penzionisan je 1992. Dobitnik je 20 diploma i zahvalnica za svoj stručni rad, nagrade Dr Nikola Hadži Nikolić od GAS, dva Ordena rada sa zlatnim vencem i srebrnim zracima, kao i Nagrade oslobođenja grada Zaječara 1965. [1, 4].

Slika / Image 4.
Prim. dr Mileva Veličković.

Slika / Image 5. Prim dr sci.
med. Radoslav Paunović.

Slika / Image 6.
Prof. prim. dr sci. med.
Stanoje Pavlović

Prof. prim. dr sci. Stanoje Pavlović (slika 6) rođen je 1925. godine. Učesnik je NOB-a. 1951. je završio Medicinski fakultet u Beogradu i počeo je da radi u svom rodnom kraju, Ražnju. Specijalizaciju iz GA završava 1957. U Zaječar dolazi 1958. gde radi do 1964. i za to vreme obavlja i funkciju šefa GA službe. Karijeru nastavlja u Nišu, gde od 1964. do 1976. rukovodi GA klinikom. Doktorirao je iz oblasti citologije 1965. godine, a iste godine postaje i docent na Medicinskom fakultetu u Nišu, te redovni profesor 1976. Obavljao je i funkciju dekana Medicinskog fakulteta u Nišu u periodu od 1971. do 1973. Usavršavao se u Evropi, Americi, Rusiji i Japanu. Do 1986. g. objavio je 260 naučnih i stručnih radova. Obavljao je i brojne dužnosti u staleškim organizacijama, domaćim i stranim. Dobitnik je većeg broja priznanja – Nagrada oslobođenja Niša 1971. Redovni član Medicinske akademije nauka postaje 1976; godišnju nagradu SLD za naučno-istraživački rad dobija 1980. [5].

Tokom šezdesetih godina, GA služba se dalje širi i primaju se novi lekari: dr Miodrag Jelenković – 1963, dr Todor Živković – 1964, dr Jovan Vasiljević – 1965.

Prim. dr Miodrag Jelenković je rođen 1931. godine u Beogradu. Specijalizaciju iz ginekologije i akušerstva završio je 1967. U jednom periodu bio je šef akušerskog odeljenja. Pregledao je na hiljade žena, uradio brojne hirurške intervencije i veliki broj porođaja. Posebno je radio na organizaciji sistematskih pregleda žena na području opštine Zaječar, radi ranog otkrivanja karcinoma grlića materice. Objavio je i saopštio veći broj stručnih radova na osnovu čega je dobio i zvanje primarijusa. 1976. seli se u Beograd, gde je radio na raznim funkcijama u organizaciji zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja, ali ne i u ginekologiji. Dobitnik je Nagrade oslobođenja Zaječara za 1972. godinu (iz ličnog svedočenja).

Prim. dr Todor Živković je rođen 1934. godine u Zaječaru. Medicinski fakultet u Beogradu završio je 1960. Kao lekar stažista radi u Postojni, Vipavi i Ilirskoj Bistrici (Slovenija). U Zaječaru radi od 1961, najpre kao terenski lekar, a od 1964. na Odeljenju ginekologije i akušerstva u Zaječaru. Specijalizaciju završava 1968. Uradio je više hiljada porođaja i operacija, kao i na desetine hiljada pregleda, uključujući i sistematske preglede. Ima veći broj objavljenih i saopštenih stručnih radova, na osnovu čega

dobija zvanje primarijusa krajem sedamdesetih. Bio je šef Ginekološkog odseka tokom osamdesetih i šef Dispanzera za žene od 1992. do penzionisanja 2000. Bio je član Upravnog odbora MC Zaječar, dugogodišnji sudski veštak, kao i profesor u srednjoj medicinskoj školi u Zaječaru. Za svoje angažovanje dobio je priznanje GA Sekcije SLD (iz ličnog svedočenja).

Prim. dr Jovan Vasiljević rođen je u Novom Koritu 1927. godine. Učesnik je NOB-a. Nakon završenog Medicinskog fakulteta u Beogradu radio je u Hrvatskoj i Vojvodini, a potom dolazi u Zaječar na konkurs za

specijalizaciju iz radiologije. Međutim, zbog tadašnjih potreba bolnice, prelazi na specijalizaciju iz GA koju završava 1969. Predavao je dugi niz godina u srednjoj medicinskoj školi u Zaječaru. Objavio je preko 30 stručnih radova i dobio zvanje primarijusa 1980. Bavio se citologijom i bio je šef Citološke laboratorije do penzionisanja 1993. Zahvaljujući njemu, Zaječar među prvim gradovima u Srbiji započinje masovne sistematske preglede žena sedamdesetih godina. Bio je uspešan operator i vrstan akušer (iz svedočenja člana porodice – ćerka).

Slika / Image 7. S leva na desno / from left to the right: prim. dr Miodrag Jelenković; prim. dr Todor Živković; prim. dr Jovan Vasiljević.

Godine 1967. odeljenje za GA dobija zaseban objekat, dvospratnu zgradu od 1 560m² (i danas je pomenuta zgrada u istoj funkciji, posle 50 godina, odolevajući zubu vremena, uz izvesno saniranje 1999). Objekat ima sopstvenu operacionu salu sa novom opremom – hirurškim stolom i aparatom za anesteziju. Dobija i kolposkop, opremu za citodijagnostiku,

kardiotokograf. U prizemlju se nalazi i prostor za prijemno-triažni rad i ambulantne intervencije. Nova oprema omogućila je da se tokom sedamdesetih godina započne sa organizovanim sistematskim pregledima žena, a postoji podatak da je 1971. pregledano oko 10 500 žena, od 25 do 65 godina starosti, što je tada bio najveći broj pregledanih žena na području Srbije [1, 6].

Slika / Image 8. Kolektiv GA službe sedamdesetih godina. / GA Service staff in the seventies

Tih sedamdesetih godina, u saradnji sa Medicinskim fakultetom u Nišu i Zavodom za tehničku saradnju sa inostranstvom, organizuje se Bolnica u Zuari, u Libiji, pa deo kadrova odlazi

da radi u tu bolnicu. Međutim, GAS se proširuje dolaskom novih mladih lekara: dr Vencislava Milaveca – 1971, dr Biljane Mikieljević – 1973,

dr Slavke Jovanović – 1976. i dr Slobodana Miloševića – 1977.

Prim. dr Vencislav Milavec rođen je 1936. godine u Skoplju. Školovao se u Zaječaru, a Medicinski fakultet u Skoplju završio je 1964. U Zaječaru počinje da radi 1966., a specijalizaciju iz GA dobija 1971. i završava je 1975. u Beogradu. Prvi je u Zaječaru započeo ginekološku ultrazvučnu dijagnostiku; uradio je veliki broj hirurških zahvata, porođaja i bavio se organizacijom rada dispanzerske službe. Bio je i dugogodišnji predavač u srednjoj medicinskoj školi u Zaječaru. Od 1988. do 1996. obavljao je funkciju načelnika GAS, a 1983–1986. i zamenika upravnika Bolnice. U penziju odlazi 2001. Dobitnik je Ordena rada sa srebrnim vencem 1981. i Nagrade oslobođenja grada Zaječara 1988. (iz svedočenja člana porodice – ćerka).

Prim. dr Biljana Mikijeljević rođena je 1942. godine u Zaječaru. Medicinu je završila u Beogradu 1968. Pet godina radi na pedijatriji. 1973. dolazi na GAS i specijalizaciju završava 1977. Bavi se perinatologijom i dobija zahvalnicu Sekcije za svoj rad. Iz ove oblasti objavila je veliki broj stručnih radova i na osnovu toga dobila i zvanje primarijusa. Deset godina je predavala u srednjoj medicinskoj školi u Zaječaru. Obavljala je funkciju šefa Dispanzera za žene u periodu od 2000. do 2005, kada odlazi u penziju (iz ličnog svedočenja).

Dr Slobodan Milošević je rođen 1946. godine u Zaječaru. U Nišu je završio Medicinski

fakultet. Specijalizaciju iz ginekologije je započeo u Libiji, a završio u Beogradu 1979. U Zaječaru počinje da radi kao specijalizant ginekologije 1977. Aktivno se bavi operativnim radom i usavršavao se u Ljubljani i Novom Sadu. Nastavlja razvoj ultrazvučne dijagnostike i subspecijalizaciju iz ove oblasti završava kod prof. dr Kurjaka. Uspešno se bavio i problemima steriliteta. Bio je član predsedništva GAS u dva mandata 2000–2008, sudski veštak iz oblasti GA, mentor za specijalizante na niškom i beogradskom Medicinskom fakultetu, i pomogao je mnogima u stručnom usavršavanju. Radio je i kao profesor u srednjoj medicinskoj školi u Zaječaru. Aktivno je učestvovao u radu sindikata hirurške grupe, kao i u upravnom odboru ZC Zaječar. Bio je načelnik GA službe 2002. U penziju odlazi 2012. Dobitnik je nagrade SLD za životno delo 2012. (iz ličnog svedočenja).

Dr Slavka Jovanović rođena je 1948. godine u Lenovcu kod Zaječara. Medicinski fakultet završila je 1972. u Nišu. Specijalizaciju iz ginekologije počinje 1976. i završava 1980. u Beogradu. Odličan je operator, mentor za specijalizante i svojim znanjem je mnogima pomogla na početku njihove karijere. Bila je načelnik GAS u periodu od 1996. do 2001., potom savetnik, kao i načelnik u drugom mandatu 2009–2011. U penziju odlazi 2014. godine (iz ličnog svedočenja).

Slika / Image 9. S leva na desno / from left to the right: prim. dr Vencislav Milavec; prim. dr Biljana Mikijeljević; dr Slobodan Milošević; dr Slavka Jovanović.

Godine 1980. počinje da radi novi Dom zdravlja u Zaječaru, ukupne površine 7 845m². Poseban deo Doma zdravlja čini amfiteatar sa 180 sedišta, opremljen za savremeno prikazivanje stručnih radova, kao i Dispanzer za žene. Tu se rade sistematski pregledi radi ranog otkrivanja karcinoma kod žena, savetovalište za trudnice, sterilitet, kontracepciju, patronaža

odojčadi i babinjara, redovni specijalistički pregledi i drugi ambulantni poslovi. Posebna pažnja je posvećena razvoju citološke dijagnostike. Za sve pomenute poslove primaju se novi lekari i šalju na stručno osposobljavanje. U GA službu prima se sledeća generacija novih lekara: dr Slobodan Žikić – 1982, dr Vera

Najdanović – 1985, dr Ljubica Milošević – 1988. i dr Nada Jovanović – 1989.

Dr Slobodan Žikić rođen je 1948. godine u Zaječaru. Medicinski fakultet je završio u Nišu. Na GAS u Zaječaru dolazi 1982, a specijalizaciju iz ginekologije završava u Beogradu 1985. Najviše se bavio operativom. Dugogodišnji je šef Akušerskog odeljenja, a u periodu od 2002. do 2004. obavljao je i funkciju načelnika GAS. U penziju odlazi 2014. godine (iz ličnog svedočenja).

Prim. dr Vera Najdanović Mandić rođena je 1955. godine u Zaječaru. Medicinski fakultet u Nišu završava 1981. Specijalizaciju je započela 1985. i završila je 1989. Posebno se bavi citologijom i kolposkopijom. Objavila je i saopštila više od 50 stručnih radova na osnovu čega je 2004. dobila i zvanje primarijusa. Dobitnik je diplome Citološke sekcije SLD 2000.

U periodu 2008–2010. i 2011–2015. obavljala je i funkciju načelnika Dispanzera za žene.

Prim. dr Ljubica Milošević je rođena 1958. godine u Nišu, gde 1983. završava Medicinski fakultet. Dolazi u Zaječar 1985. Specijalizaciju započinje 1988. i završava je 1992. u Nišu. Objavila je veći broj stručnih radova i dobila zvanje primarijusa. U srednjoj medicinskoj školi u Zaječaru predaje od 1990. Od 2005. obavljala je funkciju načelnika GAS do 2009, kada napušta Zaječar i nastavlja da radi u Boru (iz ličnog svedočenja).

Dr Nadežda Jovanović Milojević rođena je 1957. godine u Zaječaru. Medicinski fakultet u Novom Sadu završila je 1983., a specijalizaciju iz ginekologije u Beogradu 1990. U GAS Zaječar provela je deo specijalističkog staža od 1988. do 1990. Kao specijalista u Zaječaru je radila 1991–1997. nakon čega nastavlja sa radom u Kragujevcu (iz ličnog svedočenja).

Slika / Image 10. S leva na desno / from left to the right: dr Slobodan Žikić; prim. dr Vera Najdanović; prim. dr Ljubica Milošević.

Prvi ultrazvučni aparat u zaječarskoj bolnici je bio u sklopu Radiološke službe od 1984. godine [1]. Koristili su ga i ginekolozi dok nisu dobili svoj aparat u Dispanzeru za žene 1998. Od tada, svi lekari tokom specijalizacije edukuju se za ultrazvučnu dijagnostiku. Izvršene su značajne kadrovske promene u GAS i prima se veći broj novih lekara: dr Zoran Roško – 1990, dr Dragoslav Kalinović – 1994, dr Branko Ivković – 1995, dr Biljana Popović – 1995, dr Mirko Trailović – 2000. i dr Zoran Radivojević – 2008.

Dr Zoran Roško rođen je 1961. godine u Zaječaru. Medicinski fakultet u Beogradu završio je 1986. Specijalizaciju je započeo 1990. i završio je 1994. u Beogradu. Bavi se ultrazvučnom dijagnostikom, ginekološkom endokrinologijom i sterilitetom, uz ostali rad u oblasti GA. Bio je šef Akušerskog odeljenja, načelnik Dispanzera za žene 2010/2011., a načelnik GAS je od 2012. godine (iz ličnog svedočenja).

Prim. dr Dragoslav Kalinović je rođen 1960. godine u Zaječaru. Završio je Medicinski fakultet u Nišu. Specijalizaciju je započeo 1994. i završio 1999. u Beogradu. Na osnovu objavljenih radova postaje primarijus. Predaje u srednjoj medicinskoj školi u Zaječaru. Obavljao je veći broj funkcija, kako u GAS, tako i u zaječarskoj bolnici. Aktuelni je šef Ginekološkog odeljenja (iz ličnog svedočenja).

Dr Branko Ivković rođen je 1961. godine u Nišu gde je završio Medicinski fakultet 1988. Specijalizaciju iz ginekologije započinje u Zaječaru 1995. i završava 1999. u Nišu. U GAS Zaječar radi do 2002, kada prelazi u Niš i nastavlja sa radom (iz ličnog svedočenja).

Dr Biljana Popović rođena je 1965. godine u Zaječaru. Završila je Medicinski fakultet u Beogradu. Specijalizaciju iz ginekologije započela je 1995. i završila 1999. Posebno se bavila citodijagnostikom. Obavljala je funkciju

šefa Dispanzera za žene u periodu od 2004. do 2008. Napušta GAS 2009. i otvara privatnu ginekološku ordinaciju (iz ličnog svedočenja).

Dr Mirko Trailović je rođen u Zaječaru 1972. godine. Medicinski fakultet u Nišu završava 1997. Specijalizaciju iz ginekologije započinje 2000. i završava je 2005. u Beogradu. Bavi se operativnim radom i akušerstvom (iz ličnog svedočenja).

Dr Zoran Radivojević rođen je u Zaječaru 1965. godine. Medicinski fakultet u Krajovi završio je 1991. gde je obavio i specijalizaciju iz ginekologije u periodu od 1999. do 2004. Tokom 2005. volontira u GAS Zaječar kao specijalista, a na istom Odeljenju radi u periodu 2008–2009. kada napušta Zaječar i odlazi u Dom zdravlja Boljevac gde nastavlja sa radom (iz ličnog svedočenja).

Slika / Image 11. S leva na desno / from left to the right: dr Zoran Roško; prim. dr Dragoslav Kalinović; dr Biljana Popović; dr Mirko Trailović.

Rad GAS tokom 2008. godine trpi značajne promene, uslovljene zakonskim regulativama u zdravstvu koje zahtevaju odvajanje primarne od sekundarne zdravstvene zaštite. Nezadovoljstvo novonastalim stanjem dovelo je 2009. do kadrovskog osipanja u Službi, zbog odlaska troje specijalista srednje i mlađe

generacije. Od preostalih lekara, troje je bilo starije od 60 godina, te se primaju novi specijalizanti: dr Žaklina Savić Mitić – 2009, dr Ivan Čikarić i dr Mladen Jolić – 2010, i dr Maja Cukić – 2012. Specijalizaciju su završili dr Žaklina Savić Mitić (2013), dr Ivan Čikarić i dr Mladen Jolić (2014).

Slika / Image 12. S leva na desno / from left to the right: dr Žaklina Savić Mitić; dr Ivan Čikarić; dr Mladen Jolić; dr Maja Cukić.

Kada sam kao mlad lekar došla u bolnicu, moje poštovanje prema toj ustanovi, koja je uživala visok ugled i čuvala tradiciju, bilo je veoma veliko, a još veće prema ljudima koji su radili u njoj. Ovakva institucija zahteva da, koliko možemo, budemo na nivou prethodnika.

Razmišljala sam kako da premostim vreme od izlaska poslednje monografije do

dan, da prikažem sliku zaječarske ginekologije u poslednjih petnaestak godina, a pritom ne ponovim već rečeno. Ovo je moj doprinos, a mladi će nastaviti.

LITERATURA

1. Nikolić S. Zdravstvo Zaječara, Zdravstveni centar Zaječar, 2003.
2. Ivanović D. 90 godina Medicinske škole za babice u Beogradu – Srpska kraljevska škola za babice u

- Beogradu 1899/90–1989/90; Obrazovno-vaspitni centar zdravstvene struke „Beograd“, Beograd, 1989.
3. Paunović P. Zdravstvena služba na području Timočke krajine pre 50 godina, *Timočki medicinski glasnik*, 23 (1–4), 1998; 30–34.
 4. Zdravković G. Ginekološko-akušersko odeljenje u periodu 1963–1988. godine – načelnik prim. dr sci. Radoslav-Rade Paunović, XX Timočki medicinski dani, Zbornik sažetaka, 2001.
 5. <http://istorijanisa.wikidot.com/stanoje-pavlovic>
 6. Jelenković M. Preventivne aktivnosti u zdravstvu odavno poznate našim lekarima, dnevni list Pravda, 2009.